

COLLEGEVOORSTEL

ZAAKNUMMER : 959-2016

PORTEFEUILLEHOUDER : Dhr. J. (Jacques) van Loevezijn

VOOR INFORMATIE : Tamara Schrör

ONDERWERP EN BESTUURSSAMENVATTING

Beleidsplan schulddienstverlening 2016-2019

De afgelopen jaren hebben gemeenten vanuit het Rijk steeds meer verantwoordelijkheden overdragen gekregen die direct betrekking hebben op de zorg en participatie voor hun inwoners. Deze verantwoordelijkheden maken het mogelijk om de ondersteuning voor burgers op verschillende vlakken steeds meer integraal op te pakken. In deze integrale aanpak past ook de ondersteuning van burgers bij schuldenproblematiek.

Schuldenproblematiek staat vaak niet op zichzelf en zorgt naast financiële problemen in veel gevallen voor belemmeringen op het vlak van participatie. In het geval van schulden zien we vaak dat personen zo druk bezig zijn de problemen op te lossen of om "het einde van de maand" te halen, dat ze niet toekomen aan werken of hun werk of gezondheid verwaarlozen. Daarnaast blijken sommige personen door bijvoorbeeld psychische omstandigheden niet in staat om op een goede en verantwoorde wijze met hun geld om te gaan.

Gemeenten hebben van het Rijk een grote rol gekregen bij het aanpakken van deze problematiek. Deze rol is vastgelegd in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Het doel van deze wet is het voorkomen en wegnemen van schuldenproblematiek als drempel om te participeren in de samenleving. In het beleidsplan schulddienstverlening 2016-2019 zijn de uitgangspunten opgenomen hoe we als gemeente Raalte deze rol uit willen voeren.

BESLISPUNTEN

1. In te stemmen met het beleidsplan schulddienstverlening 2016-2019 en de daarin opgenomen uitgangspunten en beslispunten.
2. De raad voor te stellen het beleidsplan schulddienstverlening 2016-2019 vast te stellen.
3. De reactie op het advies van de adviesraad werk en inkomen vast te stellen.

BESLUIT

Conform, 8/3 '16 

INLEIDING

In het beleidsplan "Drie decentralisaties, één perspectief" wordt uitgegaan van de eigen kracht van de inwoner, waarbij participatie centraal staat. Gezamenlijk met de inwoner wordt gekeken in hoeverre de problematiek op eigen kracht of met hulp van de ondersteuning van de directe omgeving kan

worden opgepakt. Pas wanneer dit niet mogelijk is komt ondersteuning vanuit de gemeente aan bod. Als er ondersteuning op meerdere terreinen nodig is, wordt deze ondersteuning integraal geboden.

Deze visie en aanpak willen we ook op het vlak van schulddienstverlening toepassen. De wettelijke verplichting van het opstellen van een vierjaarlijks beleidsplan schulddienstverlening biedt hier een goed moment voor.

In het vorige beleidsplan werd al een stap richting zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid gezet, maar de kennis en ervaring die we de afgelopen periode bij de decentralisaties en de uitvoering van de schulddienstverlening hebben opgedaan bieden aanknopingspunten voor verbetering.

Naast eventuele hulp bij het aanpakken van de schulden (financiële schulddienstverlening), wordt nog meer ingezet op het aanpakken van de oorzaak die ten grondslag ligt aan het ontstaan van de schulden (maatschappelijke schulddienstverlening).

BEOOGD EFFECT

De financiële zelfredzaamheid van onze inwoners te vergroten en het beroep op financiële schulddienstverlening omlaag te brengen.

ARGUMENTEN

1.1 Zelfredzaamheid kan door schulden belemmerd worden.

Schulden vormen vaak een grote belemmering bij maatschappelijke participatie. Daarom willen we ook zoveel mogelijk voorkomen dat inwoners in een schuldensituatie terecht komen. De eigen verantwoordelijkheid van inwoners staat voorop. Echter een schuldenproblematiek wordt niet altijd door de personen zelf veroorzaakt wordt. We willen inwoners ondersteunen om deze schulden hanteerbaar te maken, zodat zij zichzelf weer kunnen redden. Dit kan om financiële schulddienstverlening gaan of om maatschappelijke schulddienstverlening.

1.2 Structurele oplossing schuldenproblematiek kan alleen als oorzaak aangepakt wordt

Om dit te bereiken wordt veel meer dan voorheen ingezet op het bestrijden van de achterliggende oorzaken van de schuldproblematiek. Door meer te doen dan alleen symptoombestrijding (het oplossen van de schulden), wordt zelfredzaamheid gestimuleerd. Dit kan bijvoorbeeld door het te leren omgaan met geld of het aanpakken van een verslavingsproblematiek. Deze aanpak moet leiden tot een kortere noodzaak van financiële schulddienstverlening, dan wel het voorkomen van recidive.

1.3 Financiële oplossing als het kan, maatschappelijke oplossing als het moet

Financiële schulddienstverlening biedt niet voor iedereen een oplossing. In sommige gevallen dient er (eerst)gekozen te worden voor een andere aanpak, zoals stabilisatie of een verandering in gedrag van de schuldeigenaar. Wanneer medewerking van de inwoner niet aan de orde is, dan is schulddienstverlening ook niet mogelijk. Vanzelfsprekend kijken we dan naar hulpverleningstrajecten die eerst ingezet moeten worden.

1.4 De ondersteuning is niet vrijblijvend

Als we inwoners ondersteunen vragen we volledige medewerking. Een schuldtraject heeft de meeste kans van slagen als de schuldenaar volledig meewerkt en ook uitzicht heeft op verbetering van de situatie. Voor de ondersteuning die wij bieden vragen we ook wat terug. Dat kan een financiële bijdrage zijn, maar ook in de vorm van een maatschappelijke bijdrage.

1.5 Een integrale aanpak vraagt een samenwerking tussen alle spelers in het veld.

Verschillende partijen in Raalte voeren een onderdeel van de schulddienstverlening uit. De belangrijkste partijen zijn Humanitas en de Gemeentelijke Kredietbank. Deze onderdelen sluiten niet altijd goed op elkaar aan. Daarbij zijn ook verwachtingen van de verschillende partijen naar elkaar toe niet altijd duidelijk. Met de partijen in het veld werken we naar een integraal en samenhangend netwerk voor de ondersteuning aan inwoners met een schuldenproblematiek. Hierbij zoeken we aansluiting bij de partijen die taken hebben op het gebied van het minimabeleid.

2.1 De raad is bevoegd het beleidsplan vast te stellen.

Artikel 2 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening stelt dat de gemeenteraad een plan vaststelt dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan inwoners van de gemeente. De raad stelt het plan telkens voor een periode van ten hoogste vier jaren vast. Met het vaststellen van bijgevoegd beleidsplan voldoet de raad aan die verplichting.

3.1 Het advies van de adviesraad maakt deel uit van het plan

De adviesraad Werk en Inkomen adviseert positief over het beleidsplan. Een aantal van de aanbevelingen die door de adviesraad zijn gegeven, zijn in het beleidsplan verwerkt. Aanbevelingen die betrekking hebben op de uitvoering worden in het implementatieplan opgenomen. Het advies en de voorgestelde reactie op dit advies zijn bijgevoegd.

KANTTEKENINGEN

1.1 Het beleid leidt tot mogelijke uitsluiting voor financiële schulddienstverlening

Het beleid gaat uit van een doelgroepenbeleid binnen de schulddienstverlening. Dit houdt in dat bepaalde groepen (vooralsnog) niet in aanmerking kunnen komen voor financiële schulddienstverlening omdat er de kans op effect als nihil beschouwd kan worden. Voor deze groep dient wel een goede maatschappelijke aanpak aanwezig te zijn. Dit wordt opgepakt vanuit de huidige aanpak van multiprobleemgezinnen.

1.2 Maatschappelijke schulddienstverlening vraagt om regie binnen de gemeente

De uitwerking van het gewijzigde beleid vergt dat we in Raalte een organisatie hebben die in staat is om een goede intake te doen waarbij niet alleen het in beeld brengen van de schuld, maar ook van datgeen de schuld veroorzaakt heeft centraal staat. Dit dient het voorportaal te worden voor doorverwijzing naar de GKB die de financiële schulddienstverlening verzorgd. De werkwijze die gehanteerd wordt bij de keukentafel gesprekken bieden hierbij aanknopingspunten.

1.3 Het invoeren van het gewijzigde beleid kost tijd en geld

Na vaststelling van het beleidsplan, wordt samen met netwerkpartners bepaald op welke wijze de uitvoeringskaders worden gerealiseerd. Doel is dit beleidsplan per 2017 volledig operationeel te hebben, 2016 fungeert dan als opstartjaar. In de begroting bij dit beleid is rekening gehouden met middelen om het beleid te kunnen implementeren.

FINANCIËN

In 2016 heeft de gemeente Raalte voor het schulddienstverleningsbeleid een budget van ruim €300.000 euro begroot. Daarnaast zijn er vanuit het Rijk structureel aanvullende middelen beschikbaar gesteld. Dit leidt er toe dat vanaf 2016 structureel €370.000 euro beschikbaar is. Tevens is er over 2015 een onbenutte stelpost voor minimabeleid en schuldhulpverlening van € 82.000 die we willen benutten om het beleid te kunnen implementeren en investeringen te doen die noodzakelijk zijn om de kostenbesparing op langere termijn te kunnen realiseren. Het gewijzigde beleid kan op basis hiervan budgetneutraal worden uitgevoerd.

VERVOLG

Het voorliggende beleidsplan wordt nader uitgewerkt in een implementatieplan.

COMMUNICATIE

Het beleidsplan is mede opgesteld op basis van de input van de werkgroep schulddienstverlening, waarin verschillende maatschappelijke organisaties vertegenwoordigd waren, waaronder Humanitas, De Kern en de adviesraad Werk en Inkomen. Met hen is ook een conceptversie van dit beleidsplan besproken. De aanbevelingen die gedaan zijn, zijn meegenomen. Vervolgens is een aangepaste versie voor advies aangeboden aan de adviesraad Werk en Inkomen.

Na vaststelling van het beleid worden afspraken met de partners gemaakt voor het vervolg.

Voor de communicatie is een persbericht opgesteld. Dit persbericht wordt uitgedeeld bij het persgesprek (een week na de besluitvorming van het college). Het bericht komt ook op de website en delen we via de socialmediakanalen (Facebook en Twitter). In de week tussen het collegebesluit en het persgesprek ontvangen de betrokken netwerkpartners de benodigde informatie over het besluit.

BIJLAGEN

Bijlage 1	Beleidsplan schulddienstverlening 2016-2019
Bijlage 2	Raadsvoorstel Beleidsplan schulddienstverlening 2016-2019
Bijlage 3	Advies adviesraad werk en inkomen

Bijlage 4
Bijlage 5

Reactie college op adviesraad werk en inkomen
Persbericht